

v odvolání ani vytýkáno, že právní závěr vyvozený z něho prvním soudem jest nesprávný. Odvolání jen namítalo, uplatňujíc odvolací důvod neúplnosti řízení, že zůstal neprovedený důkaz, zda ve smyslu námitek byli žalovaní s hlediska § 1118 obč. zák. v déle trvajícím prodlení vůbec se zřetelem k částce 400.000 Kč à conto činže zvláště složené. Bylo-li však neodporovatelně zjištěno, že placení stavebního příspěvku bylo ujednáno při smlouvě nájemní jako vedlejší plnění vedle placení nájemného jako plnění hlavního, jest zřejmo, že bylo to i ono protihodnotou za užívání místností poskytnutých nájemní smlouvou. Jest proto správný názor odvolacího soudu, že byl stavební příspěvek dalším nájemným placením na několik let napřed. Řešiti však otázku o případném nároku žalovaných na vrácení stavebního příspěvku pro případ, že dojde k dřívějšímu zrušení nájemního poměru, nebylo příčiny již proto, že to nebylo žalovanými, jak již uvedeno, namítáno a soud jest vázán jen přednesem a návrhy strany, nehledíc k tomu, že nebylo zjištění o tom vůbec rozhodující pro posouzení věci. Neboť, i kdyby vyšlo najevo, že žalovaní mají pro případ, že dojde k dřívějšímu zrušení nájemního poměru než po patnácti letech, nárok na vrácení poměrné části stavebního příspěvku, nemohla okolnost ta míti vliv na otázku prodlení žalovaných s placením činže, neboť nárok vzniklý teprve zrušením smlouvy nájemní nemohl podle § 1439 obč. zák. zabrániti zrušení této smlouvy pro neplacení činže. Ježto právní závěr, odvozený prvním soudem ze skutkového zjištění o tom, že složením 400.000 Kč nebylo žalovanými placeno à conto činže, jest správný již proto, že šlo o dva samostatné závazky, které bylo žalovaným podle nájemní smlouvy plniti, nehledíc k tomu, že závěr ten nebyl ani odvoláním jako nesprávný napadnut, nemohla obstáti ani výtká neúplnosti řízení vznesená odvoláním z toho důvodu, že nebyl proveden důkaz o tom, zda žalovaní složili částku 400.000 Kč à conto činže.

Čís. 9788.

Syndikátní ručení (zákon ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák.).

Nelze se domáhati náhrady škody, jež prý vzešla tím, že bylo povoleno prozatímní opatření, neuvedl-li žalobce v rekursu proti usnesení povolujícímu prozatímní opatření okolnosti, o něž nyní opírá syndikátní nárok. Soud rozhodující o syndikátní žalobě není povolán, by přezkoumával správnost pravoplatných soudních usnesení, jimiž se žalobce mni býti postížen.

K odůvodnění syndikátního nároku nestačí nesprávné ocenění průvodů neb osvědčení nebo nesprávný výklad zákona o sobě, nýbrž by k tomu bylo třeba zlého úmyslu, by se soudce dopustil vědomě takové nesprávnosti proti lepšímu vnitřnímu přesvědčení.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1930, Co I 6/29.)

Žalobní nárok proti Československému státu na náhradu škody z důvodu syndikátního ručení neuznal procesní soud první stolice (vrchní soud) důvodem po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Předpoklady pro žalobu syndikátní spatřuje odvolatel v tom, že soudce povolil proti žalobci prozatímní opatření uschováním a správou movitých věcí, zejména nástrojů a zařízení dílny žalobcovy, aniž byl navrhovatelkou firmou W. dostatečně osvědčen náhradní nárok 39.600 Kč, který hodlala žalobou uplatnit, a aniž bylo osvědčeno nebezpečí, že by jinak bylo jednáním žalobcovým ohroženo nebo znemožněno uspokojení nároku firmy. Nárok na náhradu škody uplatňovaný podle § 1 zák. ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. předpokládá: a) porušení žalobcova práva soudem, b) že se soudce dopustil porušení toho u výkonu svého úřadu tím, že přestoupil svou úřední povinnost, c) škodu strany žalující, kterou d) nebylo lze odčinit právními prostředky řízení soudního a e) příčinnou spojitost mezi škodou a porušením povinnosti soudcovy. Odvolatelé vytýkají prvnímu soudu nesprávné posouzení věci po stránce právní z důvodu, že neshledal v povolení prozatímního opatření porušení soudcovy povinnosti po rozumu § 1 syndikátního zákona ani porušení práva ke škodě žalobcově, ačkoliv prý tu nebylo podmínek pro povolení, ježto nebyly osvědčeny ani jsoucnost nároku navrhovatele, ani nebezpečí, že nárok nebude lze uskutečnit bez prozatímního opatření, že nehodnotil tedy správně osvědčovací prostředky, jež navrhovatelem prozatímního opatření byly k osvědčení nabídnuty. Předně jest zdůraznit, že syndikátní nárok přísluší jen, nebylo-li lze škodu odvrátit neb odčinit právními prostředky, které poskytuje řád o soudním řízení. V tomto případě však nepoužil žalobce všech opravných prostředků, jež měl po ruce, neboť neuplatnil proti usnesení prvního soudu ze dne 20. prosince 1924, jímž bylo prozatímní opatření zachováno v platnosti pod podmínkou, složí-li navrhovatel prozatímního opatření jistotu 40.000 Kč, rekusem, jež proti němu podal z důvodů, ze kterých nyní odvozuje náhradní nárok, neuplatnil totiž tehdy v rekursu, že ani nárok žalobní, ani nebezpečí, že ohroženo jest jeho uskutečnění, nebylo řádně osvědčeno, nýbrž uplatnil v rekursu jen, že předměty, na něž se prozatímní opatření vztahovalo, jsou podle § 251 čís. 6 ex. ř. a § 380 ex. ř. z exekuce a tudíž i ze zásahu prozatímním opatřením vyloučeny. Nevyčerpal tedy žalobce proti prozatímnímu opatření všechny právní prostředky, jež měl po ruce, a jest již z tohoto důvodu syndikátní nárok vyloučen. Avšak, nehledíc k tomu, jest nárok ten vyloučen i z důvodu dalšího. Dovolatel jest totiž v zásadním omylu, domnívá se, že soud rozhodující o žalobě syndikátní jest povolán k tomu, aby přezkoumával správnost pravoplatných soudních usnesení, jimiž se dovolatel cítí býti postižen, by zejména přezkoumával, zda soudy, které prozatímní opatření srovnale proti složení jistoty povolily, oceňovaly

správně osvědčovací prostředky a zda posoudily tehdy případ i po právní stránce správně, jako přezkoumává nadřízený soud případ, rozhoduje o přípustném opravném prostředku. I kdyby bylo lze soudci, jenž povolil tehdy žádané prozatímní opatření, vytýkati omyl v ocenění osvědčovacích prostředků a ve výkladu zákona, není tím ještě prokázáno, že přestoupil svou úřední povinnost, neboť nesprávné oceňování průvodních neb osvědčovacích prostředků vzhledem k zásadě volného uvažování průvodních prostředků, jež v § 272 c. ř. s. jest stanovena, jakož i nesprávný výklad zákona vzhledem k možné různosti v pojetí jeho smyslu a dosahu (§§ 6 a 7 obč. zák.), nejsou ještě přestoupením úředních povinností vůbec, neřkuli zaviněním, jaké § 1 synd. zák. výslovně předpokládá (slova »provinilý soudní úředník«) a nezakládají tudíž syndikátní nárok. Nemůžeť se ani od soudce žádati neomylnost a nelze mu ukládati za případný omyl v ocenění průvodů neb osvědčení nebo ve výkladu zákona zodpovědnost, ano by záhy nebylo nikoho, kdo by úřad soudce zastávati byl ochoten. Provedeno to podrobněji v rozhodnutí čis. 5681 sb. n. s., na něž se odkazuje a jež se ovšem týkalo úřadu jiného, než soudu, v němž však šlo rovněž o tuto otázku, totiž otázku zodpovědnosti podle § 92 úst. listiny za nezákonný výkon moci veřejné, jejíž zvláštní případností jest právě § 104 úst. listiny o syndikátní zodpovědnosti soudu, a zásada ta uznána a zachována i v rozhodnutích čis. 5694, 6687, 6640, 7831, 9188 sb. n. s. Nestačí tedy k zodpovědnosti soudcově a tudíž ani k odůvodnění syndikátního nároku proti státu nesprávné ocenění průvodů neb osvědčení nebo nesprávný výklad zákona o sobě, pouhý omyl, nýbrž by k tomu bylo třeba zlého úmyslu, by se soudce vědomě proti lepšímu vnitřnímu přesvědčení takové nesprávnosti dopustil, by se učinil vinným zneužitím úřední moci (§§ 101, 102 a) tr. zák.), nebo stranictvím (§ 104 tr. zák.), což se ani netvrdí (srv. § 530 čis. 4, § 539 c. ř. s., dále též § 268 tamže). Jinak ovšem, pokud nejde o volné uvažování co do oceňování průvodů neb osvědčení nebo výkladu zákona, nýbrž o úkony jiné, na př. o doručení zákonem nařízené, neboť tu, když soud takový zákonem předepsaný úkon opomene, je to přestoupení úřední povinnosti, které je, byť se zakládalo třeba jen na nedbalosti, zaviněné, a odůvodňuje pak, způsobilo-li straně škodu, syndikátní nárok.

Čís. 9789.

Syndikátní ručení (zákon ze dne 12. července 1872, čis. 112 ř. zák.).

§ 160 nesp. říz. neukládá soudu, by pečoval o to, by odkaz nezletilcův byl včas buď složen na soudě, nebo náležitě zajištěn, nýbrž zakazuje pozůstalostnímu soudu, by neodevzdal pozůstalost, dokud odkaz nezletilcův není buď složen na soudě nebo náležitě zajištěn. Zajištění odkazu teprve na základě odevzdací listiny není opožděné. Dědici nemohou býti nuceni, by před odevzdáním pozůstalosti zajišťovali odkaz z jiného majetku než z pozůstalostního.